

Čís. 17063.

Mezinárodní úmluva o přepravě zboží po železnici č. 140/1928 Sb. z. a n.

Dráha není vůči odesilateli povinna zkoumati, zda jsou průvodní listiny zdravotněpolicejní s nákladním listem jí odevzdané náležitě vystaveny, i kdyby jí byla taková povinnost uložena vnitřními služebními předpisy.

V tom, že při dovozu brambor ze státu zamořeného rakovinou do československého státního území dráha přijala fytopathologické osvědčení, jež nebylo orazítkováno odesilací stanicí (zák. č. 167/1925 Sb. z. a n.), třebas orazítkování bylo dráze nařízeno vnitřními služebními předpisy, není hrubá nedbalost, jež by zavazovala dráhu k náhradě škody vzniklé tím, že byla zásilka zadržena až do dodatečného orazítkování fytopathologického osvědčení.

(Rozh. ze dne 5. října 1938, Rv I 2608/37.)

Odesílatel v T. (v Itálii) připojil k nákladnímu listu o zásilce brambor žalobci fytopathologické osvědčení dle vlád. nař. č. 167/1925 Sb. z. a n., avšak ve stanici J. (v Československu) zjištěno, že ono osvědčení není ve smyslu § 10, odst. 6, E) uved. vlád. nař. orazítkováno datem odeslání. Byla proto zásilka došlá do J. dne 13. června 1935 zadržena, osvědčení zasláno k dodatečnému orazítkování do odesilací stanice, došlo zpět dne 17. června 1935 v 9 hod., zásilka pak odeslána z J. dne 17. června 1935 ve 13 hod., došla do S. dne 18. června 1935 v 11 hod., odkudž byla do H. D. odevzdána vlakem č. 8292 o 14. hod., byla však pro scházející dovozní povolení odmítnuta (dovozní povolení platilo totiž jen do 14. června 1935) a zaslána ještě dne 18. června 1935 zpět do S., odkud byla stanici H. D. dne 21. června 1935 vyžádána zpět a tam v tento den zaslána. Zásilka byla proclena v H. D. dne 22. června 1935, došla na stanici určení 24. června 1935 a proplacena a odebrána byla dne 26. června 1935. Bez podacího razítka na fytopathologickém osvědčení nesměla býti zásilka brambor ve smyslu shora uvedeného vládního nařízení propuštěna do Československé republiky. Generální ředitelství rakouských spolkových drah zpraveno o tom výnosem ze dne 23. června 1926 podřízené úřady a také v železničním věstníku ze dne 1. dubna 1933 upozornily italské dráhy důrazně na nutnost opatření fytopathologické osvědčení razítkem podací stanice, souhlasícím s datem o převzetí zboží v nákladním listě. Žalobce se proto na žalovaném Československém státu (železniční správě) domáhá zaplacení 11.385 Kč 50 h s přísl. z důvodu náhrady škody, tvrdě, že zaviněním žalovaného nedošla včas do pohraniční stanice H. D. zásilka brambor 10.000 kg, takže původní dovozní povolení pozbylo platnosti a žalobce utrpěl škodu jednak na clu v částce 9.082.50 Kč, jednak v přestavném 336 Kč, ve stojném 467 Kč a v ušlém zisku 1.500 Kč a že prý zavinění žalova-

ného záleží v tom, že se cestou z odesilací stanice do stanice J. ztratilo fytopathologické osvědčení, které bylo v T. (v Itálii) k nákladnímu listu řádně připojeno a pátráním po něm zůstala zásilka státí v J. od 13. června 1935 do 17. června 1935, takže kdyby nebylo tohoto průtahy, došla by zásilka do H. D. nejpozději dne 14. června 1935 a mohla býtí včas projednána v celním řízení jako ostatní zásilky brambor, které byly současně podány a přepravovány a došly do H. D. ještě včas do 14. června 1935, kdy se končila platnost dovozního povolení. Žalobu zamítly soudy všech tří stolic, nejvyšší soud z těchto

důvodů:

Orazítkování fytopathologického osvědčení při dovozu brambor ze států rakovinou zamořených do našeho státního území je nařízeno v § 10, odst. 6, E) vlád. nař. č. 167/1925 Sb. z. a n.

Podle ustanovení čl. 13 § 1 M. Ú. Z. jest odesílatel povinen připojití k nákladnímu listu listiny, jež jsou nutné k splnění předpisů celních, berních, finančních nebo policejních a jiných úřadů správních před dodáním zboží příjemci, a podle ustanovení § 2 čl. 13 M. Ú. Z. není železnice povinna zkoumati, zda připojené listiny jsou přesné a dostatečné.

V souzeném případě jde o to, zda cizozemský odesílatel v T. (v Itálii), připojiv k mezinárodnímu nákladnímu listu fytopathologické osvědčení bez předepsaného razítka odesilací stanice, splnil tím povinnost uloženou mu v čl. 13 § 1 M. Ú. Z., a zda bylo povinností dráhy zkoumati, že připojené fytopathologické osvědčení není opatřeno razítkem odesilací stanice, souhlasícím s datumovým razítkem v nákladním listě.

Už z nadpisu čl. 13 M. Ú. Z. »listiny ke splnění předpisů celních, berních, finančních, policejních a jiných úřadů správních« a z doslovu § 1 čl. 13 M. Ú. Z. je zřejmé, že opatření těchto listin nutných k splnění předpisů celních a zdravotněpolicejních, o které tu šlo, nepatří pod pojem plnění celních a zdravotněpolicejních povinností uložených železnici podle § 1 čl. 15 M. Ú. Z., dokud je zboží na cestě. Z doslovu tohoto ustanovení § 1 čl. 15 M. Ú. Z. plyne, že plněním předpisů celních a zdravotněpolicejních je míněno provádění úkonů k tomuto řízení se vztahujících, dokud je zboží na cestě. K těm však nepatří opatření listin nutných k splnění předpisů celních a zdravotněpolicejních, jak mylně má za to odvolací soud.

Plyne-li z ustanovení § 1 čl. 13 M. Ú. Z., že není věcí dráhy, nýbrž odesílatele, aby všechny potřebné listiny obstaral a dráze s nákladním listem odevzdal, nemá dráha ani povinnosti listiny jí odevzdané zkoumati co do jejich přesnosti a dostatečnosti (§ 2 čl. 13). Dráha nemá tedy podle uvedených zákonných předpisů povinnost zkoumati, zda jsou průvodní listiny, s nákladním listem jí odevzdané, náležitě vystaveny.

Tuto povinnost dráhy vůči odesilateli nelze odůvodniti ani tím, že snad byla místním právem uložena dráze taková povinnost ve vnitřní službě, neboť z takových interních služebních předpisů neplynou pro třetí osobu žádná práva, nýbrž ony předpisy mají za účel jen hladké provedení železničního provozu.

Není konečně bez významu uvést i to, že tu jde o splnění předpisu zdravotněpolicejního naším státem požadovaného, takže nelze směřovati tento úkon s přepravní smlouvou, jak to činí dovolání. Jde o výhradnou povinnost odesilatele, aby si obstaral průvodní listinu v náležité formě vystavenou, aby ji k nákladnímu listu připojil a aby zachoval zdravotněpolicejní předpisy státu, do něhož jest zásilka určena právě tak, jako se povinnost ta ukládá odesilateli při přepravě živých zvířat podle čl. 4, písm. b), M. Ú. Z. v příčině zachování policejneveterinárních předpisů. Ostatně i kdyby snad italské dráhy nařizovaly služebně svým stanicím, aby opatřovaly fytopathologické osvědčení razítkem, nebylo by možno spatřovati v opominutí uvedeného předpisu hrubou nedbalost, pro kterou by nárok na náhradu škody byl odůvodněn, neboť podle ustálené judikatury (rozh. č. 4480, 4248, 4136, 3005, 911 Sb. n. s.) lze pokládati za hrubou nedbalost jen zvlášť těžké provinění povinné bedlivosti, a to takové, že bylo možno bez námahy předvídati jeho neblahé následky. Pouhá chyba nebo přehlédnutí, třebaže byly spojeny s majetkovou škodou, nejsou o sobě ještě důkazem, že vznikly z hrubé nedbalosti.

Posuzuje-li se věc s vylíčeného právního hlediska, nejsou odůvodněny ani další vývody dovolání, jež se týkají nároků na zdržné a přestavné.

Čís. 17064.

§ 114 živn. řádu nebrání ujednání rozhodčího soudu v hromadných (kolektivních) smlouvách.

Možnost úmluvy o rozsudím nebyla vyloučena ani ustanovením § 3 zák. o živn. soudech č. 218/1896 ř. z.

Příslušnost rozhodčího soudu zřízeného v hromadné smlouvě nevylučuje jednotlivá (individuální) smlouva, neobsahuje-li zvláštní ustanovení vylučující onen rozhodčí soud.

Ujednání výše mzdy jednotlivou (individuální) smlouvou nestačí k vyloučení ujednání hromadné smlouvy o příslušnosti rozhodčího soudu.

(Rozh. ze dne 6. října 1938, Rv I 1920/37.)

Srov. rozh. č. 6079, 6183, 2811, 2663, 618 Sb. n. s.

Nálezem rozhodčího soudu gremia pražského obchodnictva z 15. června 1936, č. j. Rs 2041/36/779, byla žalobkyně — členka uvedeného gremia — uznána povinnou zaplatiti 3.059 Kč 50 h svému zaměstnanci